

Мониторинговите доклади за приемането на България и Румъния в ЕС

СОЦИАЛНОТО ВКЛЮЧВАНЕ НА РОМИТЕ В БЪЛГАРИЯ И РУМЪНИЯ ИЗИСКВА УСИЛИЯ

от страница 1 - **драмен дар**

В своята реч пред Европейския парламент, г-н Оли Рен подчертава, че въвеждането на социалното включване на ромите в сферата на човешките права и правата на малцинствата. Въпреки че се наблюдава някакъв прогрес, България и Румъния трябва да изминат дълъг път по отношение защитата и интеграцията на ромите.

Конкретно за България комисията отбелязва: "От създаването на комисията за защита от дискриминация през ноември 2005, се е повишил броя на случаите на дискриминация на етническа основа. През

март 2006 правителството прие национална програма за подобряване условията на живот на ромите за периода 2005-2015. Отпуснатият бюджет за десетгодишния период е около 630 млн. евро, 40% от които идват само от републиканския бюджет. Инициативата, която привлича и задържането на ромски деца в училище продължава да бъде успешна. Националните програми за заетост са насочени към дълготрайно безработните и неквалифицирани хора каквито са предимно ромите. Промяна в структурата и дейността на НССЕДВ, позволи минимално увеличение на административния капацитет в държавните структури, занимаващи се с въпросите на малцинствата. Създадени са голям брой отдели за работа с малцинствата към общините. Налице са голям брой от случаи, в които НПО-та успешно се справят с десегрегацията на ромските училища. Въпреки това, някои въпроси остават все още незасегнати.

Необходими са допълнителни мерки за прилагането на план за действие по Декадата на ромското включване 2005 - 2015 г. Комисията за защита от дискриминация все още не е адекватно обезпечена и напълно операционализирана. Необходимо е да разработи стратегически подход с цел да

стане по-активна в защитата, в предлагането на обучения, и повишаването на информираността. Дължностните характеристики и бюджетите за помощник на учителя все още не са изгответи. Мерки за интегрирането на ромските деца в по-висок курс на училищата все още не са предприети. Тези мерки остават ограничени поради липса на финансиране. Много роми нямат адекватен достъп до здравни услуги. Социалното включване на ромите остава ограничено. Усилите за включването на рискови групи,

необходими, за да се добира за социалното включване и интегрирането на ромите в българското общество. Условията на живот трябва да бъдат подобрени. Усилите са необходими и в борбата с всички прояви на нетolerантност, в частност чрез прилагане на съществуващото законодателство."

По отношение на социалната политика Комисията отбелязва че: В някои общини десегрегацията и интеграцията на ромските ученици и ученици със специални нужди в образователни училища

се чрез предоставяне на качествено образование и курсове за ограмотяване."

"По отношение на антидискриминацията, комисията за защита от дискриминация най-после бе създадена през ноември 2005 и по първите си случаи. Заради административни пречки и липса на екипност тази комисия не работи ефективно и не са поети никакви специални мерки, така че в най-кратки срокове тя да стане напълно работеща. Положението на ромското малцинство изисква фундаментални подобрения. Прилагането на

Доклад критикува училищната сегрегация на ромите в Централна Европа

Ромските деца и в Европейския съюз продължават да бъдат жертвa на дискриминация по отношение до образование. Това показва изследване на базирано във Виена Европейски център за мониторинг на расизма и ксенофобията, цитирано от EUobserver.

"Резултатът от това е, че ромските ученици прекъсват образоването си рано. Това ги лишава от квалификации, необходими за конкурентоспособността им на един по-късен етап на трудовия пазар", заяви директорката на центъра Беате Винклер.

Авторите на изследването, което се базира на резултати на неправителствени организации и експерти от различни държави от ЕС, твърдят, че училищните власти сегрегират ромските ученици, тъй като смятат, че имат различни нужди или заради тяхното проблематично по-

ведение или трудности в ученето.

Сегрегацията на ромите в училище приема различни форми, като например да се поставят на отделни чинове в класната стая или в отделни класни стаи, където се преподава по-опростена Версия на учебната програма.

Друга тревожна тенденция, представена в доклада, е насочването на ромски деца към "специални училища" за умствено изостанали деца - феномен, който се наблюдава например в Унгария, Словакия и Чехия.

В тези три централно-европейски страни записването и посещаемо-

стта на училище от ромските деца е много ниска, като процентът на преминали към средно образование е изключително малък. В Чехия, където по официални данни ромите са 250 000 души, през 2005 г. само 25% от ромите над 12 години са завършили началното си образование, сравнени с 73% от чехите. В Унгария, където живеят между 400 000 и 600 000 роми, 88% от 5-годишните роми са записани в предучилищните заведения, но 15% от тях след това не остават в училищната система.

В Словакия, с около 300 000 - 450 000 роми, около 0,53% от ромските деца са регистрирани в нормални начални училища, докато 7,62% са насочени към училища за деца със специални нужди.

Общо в Европа живеят около 12 - 15 милиона роми, като 7-9 милиона живеят в ЕС, което прави ромската етническа група най-голямата в съюза, припомня EUobserver.

В частност роми, на пазара на труда трябва да бъдат насочени към осигуряването на достъп до курсове за ограмотяване.

Административният капацитет на НССЕДВ остава недопълнен. Регионалните съвети по ЕДВ нямат човешки ресурси и адекватна инфраструктура, особено при поддръжането на контакти с централните и местни структури. Някакъв прогрес бе постигнат в сферата на защита и интеграция на ромското малцинство. Въпреки това, някои въпроси остават все още незасегнати.

Необходими са допълнителни мерки за прилагането на план за действие по Декадата на ромското включване 2005 - 2015 г. Комисията за защита от дискриминация все още не е адекватно обезпечена и напълно операционализирана. Необходимо е да разработи стратегически подход с цел да

има позитивни резултати. Достъпа до качествени здравни услуги не се е подобрил, значителен брой от населението, особено срещу ромската общност, няма достъп до такива. Процеса на десегрегация и интеграция на ромските ученици и ученици със специални нужди в образователните училища трябва да бъде подобрен.

"По-нататъшни усилия трябва да бъдат положени за включване на уязвими групи, особено от ромската общност, на пазара на тру-

памкообразната програма за интегрирането на ромите в българското общество е неефективно. Необходимо е ускоряването на мерките за прилагането и "България и Румъния трябва сериозно да се фокусират върху оставащите сфери и да поемат специални мерки до октомври, когато комисията ще реши дали кампанията за тяхното приемане - 01.01.2007 може да стане реалност.

European Roma Information Office
Превод от английски
Радостина ЧАПРАЗОВА